

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-127

08/02/2019

ქ. თბილისი

ქ. ქუთაისში „ქ. ქუთაისის მერიის“ მწვანე ნარჩენების კომპოსტირების ცენტრის (საწარმოს) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

„ქ. ქუთაისის მერიის“ მიერ, გზშ-ს ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქალაქ ქუთაისში მწვანე ნარჩენების კომპოსტირების ცენტრის (საწარმოს) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ „ქ. ქუთაისის მერია“ გეგმავს მწვანე ნარჩენების კომპოსტირების ცენტრის მშენებლობასა და ექსპლუატაციას. საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. ქუთაისში, ავტოქარხნის 49ა-ს მიმდებარედ, მერიის საკუთრებაში მყოფ მიწის ნაკვეთზე. ნაკვეთის ფართობი შეადგენს 6779 კვ.მ-ს, საწარმოსთვის გამოყენებული იქნება 3024 კვ.მ ფართობი. ნაკვეთის საკადასტრო კოდი: 03.01.23.710. საპროექტო ტერიტორიას ყველა მხრიდან ესაზღვრება თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საწარმოს ტერიტორიიდან მდებარეობს დასავლეთით და დაშორებულია 280 მეტრით. საპროექტო ტერიტორიას აღმოსავლეთით (დაახლოებით 40 მეტრში) ესაზღვრება ცხოველთა თავშესაფარი. დასავლეთის მხრიდან 630 მეტრში მდებარეობს ბეტონის მწარმოებელი ქარხანა.

საქმიანობა მიზნად ისახავს საქართველოში ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის შესაბამისად შეიქმნას მუნიციპალური მწვანე ნარჩენების გადამუშავების-კომპოსტირების ცენტრი (საწარმო), რომელიც უზრუნველყოფს დიდი მოცულობის მწვანე ნარჩენების მიღებას, დამუშავებას და დაქუცმაცებული ბიომასის განთავსებას ბუნებრივი კომპოსტირების მოედანზე (3024 კვ.მ ფართობზე).

ქ. ქუთაისის თვითმმართველი ერთეულის მიერ დაფუძნებული მუნიციპალური საწარმო „სპეციალური სერვისები“-ს მიერ მწვანე ნარჩენების საწარმოში შემოტანილი იქნება ქალაქისა და მის შემოგარენში შეგროვებული მწვანე ნარჩენები (ფოთლები, ხე-მცენარეების ნარჩენები, სოფლის მეურნეობის მწვანე ნარჩენები და ა.შ.). კომპოსტირებისთვის გამოყენებული არ იქნება მცენარეული კვების პროდუქტების (ბოსტნეული, ხილი) ნარჩენები. კომპოსტირების დროს მწვანე ნარჩენები განიცდის პასტერიზაციას და ხდება მიკრობიოლოგიური გარდაქმნა. კომპოსტირება მოიცავს სამ ძირითად ეტაპს:

1. გახურების ფაზა - საკომპოსტე გროვა იწყებს მნიშვნელოვნად გახურებას (მაქსიმალური ტემპერატურაა: 60°C–70°C). ფერმენტაციის პროცესი იწყება 4–5 დღის შემდეგ და შეიძლება გაგრძელდეს 1–2 კვირა.

2. გაგრილების ფაზა - ფერმენტაციის ფაზა თანდათანობით იცვლება გაგრილების ფაზით. დაშლის შემდგომ პროცესში სითბო ნაკლებად გამოიყოფა და შესაბამისად ტემპერატურა ნელ-ნელა ეცემა. ამ პერიოდის განმავლობაში მიკროორგანიზმები ორგანულ მასალებს გარდაქმნიან ჰუმუსში. საკომპოსტე გროვა რჩება წებოვანი და თბილი, ტემპერატურა ეცემა 50°C-დან 30°C –მდე.

3. მომწიფების ფაზა - კომპოსტის შემადგენელი მასალების დაშლის ბოლო ფაზაში ტემპერატურა ეცემა ნიადაგის ტემპერატურამდე. გარდა საკომპოსტე მიკროორგანიზმებისა, პროცესში ჩართულია ნიადაგის ფაუნის წარმომადგენლები, რომლებიც იკვებებიან დაშლილი ორგანული მასალებით და ხელს უწყობენ დაშლის პროცესს და კომპოსტის წარმოქმნას.

საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი მოიცავს კომპოსტირებისათვის განკუთვნილი დიდი ზომის მწვანე ნარჩენების დაქუცმაცებას და შერევას წვრილ ფრაქციებთან. მიღებული ბიომასა განთავსდება კომპოსტირების ცენტრის მთავარ მოედანზე გრძივი ზვინების სახით. კომპოსტირების პროცესისთვის აუცილებელია საკომპოსტე მასალაში ჰაერის შეღწევა, შესაბამისად მოხდება საკომპოსტე მასის პერიოდული არევა. პროცესის დაწყებიდან 5-6 თვის შემდეგ, მასა იქცევა კომპოსტად. კომპოსტირების ერთი ციკლის განხორციელებისას მიიღება 1300 ტონა კომპოსტი. წლის განმავლობაში შესაძლებელი იქნება განხორციელდეს ორი სრული ციკლი. მიღებული საბოლოო პროდუქტი დასაწყობდება კომპოსტირების მოედანზე გამოყოფილ სასაწყობე უბანზე და გამოყენებული იქნება ქალაქის ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარჩენებისთვის. საჭიროების შემთხვევაში მოხდება მისი დაფასოება სპეციალურ პაკეტებში.

საწარმო მთლიანად განთავსდება ნახევრად ღია ფარდულის ტიპის შენობაში, სადაც დამონტაჟდება ტექნოლოგიური დანადგარები და იმოდრავებს კომპოსტირების პროცესისათვის საჭირო სპეც. ტექნიკა. ძირითადი შენობის საერთო ფართობია 3024 მ², სიგრძე 84 მ. სიგანე 36 მ. შენობაში განლაგდება შემდეგი საწარმოო უბნები:

- ნედლეულის (მწვანე ნარჩენების) სასაწყობე ფართი;
- დიდი ზომის ნარჩენების დაქუცმაცების დანადგარის განთავსების უბანი;
- დაქუცმაცებული და მცირე ზომის მწვანე ნარჩენების შერევის უბანი;
- კომპოსტირების (ბიო-მასის) ხაზები;
- სტაბილიზაციის უბანი;
- მზა პროდუქციის (კომპოსტი) სასაწყობე უბანი;

ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო ბლოკი განთავსდება ტერიტორიაზე ამჟამად არსებულ შენობებში.

საწარმოს დაგეგმილი აქვს წელიწადში 4 000 ტონა მწვანე ნარჩენების (ფოთლები, ხე-მცენარეების ნარჩენები, სოფლის მეურნეობის მწვანე ნარჩენები და ა.შ.) გადამუშავება, საიდანაც მიიღება ჯამში 2600 ტონა კომპოსტი. კომპოსტირება მოხდება წელიწადში ორ

ციკლად, თითოეულის ციკლის წარმადობა იქნება 1300 ტონა კომპოსტი. ციკლის ხანგრძლივობაა 5-6 თვე. კომპოსტირება ხდება მუდმივი ტექნოლოგიური პროცესით, რომელიც ბუნებრივად მიმდინარეობს და განსაკუთრებულ სამუშაო გრაფიკს არ საჭიროებს, შესაბამისად სამუშაო გრაფიკი იქნება დღეში 8 საათიანი, კვირაში 5 სამუშაო დღით. კომპოსტირების ცენტრში დაგეგმილია 10 ადამიანის დასაქმება.

საწარმოში წყალი გამოიყენება საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო მიზნებისათვის და კომპოსტირების პროცესში, საკომპოსტე მასის დანამვისთვის. ობიექტის წყალმომარაგება მოხდება ტერიტორიაზე არსებული წყალსადენის სისტემიდან. საწარმოში ტექნოლოგიური პროცესის დროს (დანამვა) წარმოქმნილი უმნიშვნელო რაოდენობის წყალი შეგროვდება შემკრებში, საიდანაც მოხდება გამოყენებული წყლების მექანიკური გაწმენდა და ხელახლა გამოყენება. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები მიერთებული იქნება არსებულ საკანალიზაციო ქსელზე.

საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს მოსალოდნელია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა ატმოსფერულ ჰაერში. სამშენებლო სამუშაოების ჩატარების პროცესში და ნედლეულის შემოტანის დროს ატმოსფერულ ჰაერზე ზეგავლენა ექნება გამოყენებული ტექნიკის ძრავების მუშაობით გამოწვეულ გამონაბოლქვს. ასევე, დიდი ზომის მწვანე ნარჩენების დაქუცმაცების პროცესში მოსალოდნელია მტვრის წარმოქმნა, რომლის გაფრქვევა მოხდება ღია ფარდულის ტიპის შენობიდან. ასევე, უმნიშვნელო რაოდენობის მტვერი წარმოიქმნება საკომპოსტე მასის არევის დროს, რადგან საკომპოსტე მასალას ახასიათებს გარკვეული დონის ტენიანობა. მცირე რაოდენობით მტვერი შეიძლება წარმოიქმნას მზა პროდუქციის შენახვის დროსაც.

საწარმოს საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოსალოდნელია სპეციფიკური სუნის წარმოქმნა. სუნის შესამცირებლად საწარმოში გათვალისწინებულია შემდეგი ღონისძიებები: კომპოსტირებისთვის გამოყენებული იქნება აერობული მეთოდი (ჟანგბადის მიწოდებით); საკომპოსტე მასალად გამოყენებული იქნება მხოლოდ მწვანე მასა, (ფოთლები, ტოტები, ბალახი და ა.შ.) სკრინინგის განცხადებაში დასაზუსტებელია კომპოსტირების პროცესის დროს სუნის გავრცელების აღმოფხვრის საშუალებების ეფექტურობა, ამასთან საჭირო იქნება დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება (მაგ: გეომემბრანის, წყლის სარკის გამოყენება და ა.შ.)

ბიომასის დაშლის პროცესში, რასაც ცოცხალი ორგანიზმები უზრუნველყოფენ, მოსალოდნელია მცირე რაოდენობით ბიოგენური წარმოშობის გაზის გამოყოფა, როგორცაა ნახშირორჟანგი.

მწვანე ნარჩენების კომპოსტირების ცენტრის (საწარმოს) მშენებლობა და ექსპლუატაცია ადგილმდებარეობის, წარმადობის და სპეციფიკის გათვალისწინებით გამოიწვევს გარემოზე გარკვეული ზემოქმედებას. კომპოსტირების პროცესი მიმდინარეობს ღია ფარდულის ტიპის შენობაში, საიდანაც მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერში ნახშირორჟანგის გაფრქვევა. საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე მოსალოდნელია მიმდებარე ტერიტორიაზე უსიამოვნო სუნის გავრცელება. მოსახლეობის სიახლოვის გათვალისწინებით საჭირო იქნება სუნის გავრცელების აღმოფხვრის საშუალებების გამოყენება და შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე ამავე კოდექსის II დანართის მე-10 პუნქტის 10.2 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ „ქ. ქუთაისის მერიის“ ქალაქ ქუთაისში მწვანე ნარჩენების კომპოსტირების ცენტრის (საწარმოს) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტი დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. „ქ. ქუთაისის მერია“ ვალდებულია უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს „ქ. ქუთაისის მერიას“
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს „ქ. ქუთაისის მერიის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში სკრინინგის გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქუთაისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოსა და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

